

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

KURJER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-jej rano do 8-jej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 po

Dziś: Michała Archaniola.	Wschód słońca o godzinie 5-ej minut 41	Wschód księżycy o godzinie 7 minut 45 w.	Środa: Kandyda i Ewalda MM.
Niedziela: Hieronima W. D. K.	Zachód 6-ej " 1	Zachód 0 w.	Czwartek: Franciszka Serafic. W.
Poniedziałek: Remigijusa B. W.	Długość dnia godzin 12 " 20	Wysokość wodna Wiśle st. 1. c. 7 (st. 1 c. 7)	Piątek: Placyda i Donata MM.
Wtorek: Aniołów Stróżów,	Ubyło 4 " 23	Dziś o godzinie 4-jej zrana ciepota 52.	Sobota: Brunona W.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517. W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między innymi przyjmują: Agencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haasenstein i Vogler A. G., tudzież wszystkie pierwszorzędne biura anonsów zagraniczne.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Dadźboga, jutro Imiśława. **Zgromadzenia:** Posiedzenie członków wydziału zupy rumfordzkiej Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa przy ulicy Krak.-Przedm., 62—5½ po południu.) — Miesięczne zebranie ogólne członków Towarzystwa ogrodniczego. (Sala ratuszowa—8 wieczorem.)

Wystawy stale: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Lokal Towarzystwa przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 15—od 10-jej zrana do 4-jej po południu.) — Wystawa obrazów Krywta. (Lokal wystawy w hotelu Europejskim—od 10-jej zrana do 8-jej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Lokal wystawy przy ulicy Nowy-Swiat № 27—od 10-jej zrana do 7½ wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rękodzielniczego krajowego. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 66—codziennie od 10-jej zrana do 4-jej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-jej po południu. Wejście bezpłatne.) — Wystawa Muzeum rzemieślniczego. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 66—codziennie od 10-jej zrana do 4-jej po południu, dla rzemieślników od 7—9-jej wieczorem, w niedziele zaś i święta od 10-jej zrana do 4-jej po południu.) — Wystawa etnograficzna. (Lokal wystawy przy ulicy Wiejskiej № 18, dom hr. Branickich—od 10-jej zrana do 6-jej po południu.) — Wystawa starożytności. (Królewska № 1, róg Krak.-Przedm.—od 10-jej zrana do 6-jej po południu. Wejście kop. 15.)

Wystawy terminowe: Wystawa obrazów Jana Chelmińskiego. (Gmach resursy obywatelskiej przy ulicy Krak.-Przedm., 64—od 10-jej zrana do zmierzchu. Wejście codziennie kop. 20, w niedziele i święta kop. 15; wychowawcy zakładów naukowych kop. 10.)

Jarmarki: Ostatni dzień jarmarku chmielarskiego. (Zabudowania bankowe, Nowogrodzka, 39—od 7-jej zrana do 6-jej wieczorem.)

Koncerty: Koncert orkiestry pod dyrykcją Adolfa Sonnenfelda. (Dolina Szwajcarska—7 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś opera Gounoda „Faust”; panie Saville, Kwecińska i Marszałkowska; pp. Giraud, Broggi-Muttini i Sillich; jutro opera Bizeta „Carmen” z udziałem panny Salvador oraz pp. Giraud i Giraldoni’ego; — **Rozmaitości:** dziś sztuka Girardina „Wina kobiety” (pierwszy raz); panie Barszczewska, Marzellówna i Janinka Rotterówna; pp. Ładnowski i Nowiński, oraz krotochwila Jordana „Pierwszy pacjent” (pierwszy raz); panie Czakówna i Gilska; pp. Grzywiński, Szymanowski, Wolski i Wojdałowicz; jutro „Wina kobiety” oraz „Pierwszy pacjent”; — **Nowy** (przy ulicy Królewskiej): dziś operetka Offenbacha „Piękna Helena”; panie Czosnowska, Engelko, Kawecka i Oswaldowa; pp. Dylński, Jarzewski, Jagielski, Morozowicz, Misiewicz, Makowiecki, Rutkowski, Rzecznik i Turczyński; jutro operetka Offenbacha „Mąż za drzwiami” oraz krotochwila Jordana „Myszki bez kota”. (7½ wieczorem.)

Kasy oszczędności Banku państwa: centralna—gmach Banku; kasa I-sza—Targowa, 41 (na Pradze); II-ga—Chłodna, 37; III-ia—Nowowiełka, 28; IV-ta—Nowy Świat, 17; V-ta—Muranowska, 40; VI-ta—Nowiniarska, 6. (Kasa centralna przyjmuje i wydaje wkłady codziennie, z wyjątkiem świąt, od 10-jej zrana do 1-jej po południu; kasy zaś oddzielnie we wtorek, czwartki i soboty od 6—9-jej wieczorem, a w niedziele od 9½ zrana do 12-jej w południe.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 16972 rs. 8 kop (Pożyczki wydawane będą od 9—12-jej przed południem; prolongata walorów od 9—10-jej zrana, wykupy zaś od 9-jej zrana do 2-jej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— **Birż. wiedz.** donoszą, iż ministerjum spraw wewnętrznych postanowiło skasować utworzone na mocy przepisów z r. 1836-go posady sekretarzy i buchalterów komisji gubernjalnych do spraw żywnościowych, a natomiast utworzyć w guberniach astrańskiej, wileńskiej, witebskiej, grodzieńskiej, kijowskiej, kowieńskiej, mińskiej i mohylowskiej, podolskiej, orenburskiej i stawropolskiej posady stałych członków komisji gubernjalnych do spraw właściańskich, przeznaczonych do zajmowania się kwestjami żywnościowymi.

— Według zakomunikowanego nam przez radę miejską warszawską dobroczynności publicznej wyroku rządu chorych cholerycznych w szpitalach warszawskich, w przeciagu doby od godziny 12-jej w południe d. 27-go do tej samej godziny dnia 28-go września

nie było nowych wypadków zasłabnięcia ani śmierci i liczba ogólna chorych w dwóch szpitalach nie uległa zmianie i wynosi tak samo, jak dnia poprzedniego 8 osób. W szpitalu żydowskim niema żadnego chorego cholerycznego.

— Według zamieszczonego w *Warsz. Dnienniku* sprawozdania o przebiegu epidemji cholery w gubernjach Królestwa Polskiego, w obrębie gubernji warszawskiej, w ciągu dni od 27-go do 29-go września w powiecie warszawskim wyzdrowiało 6 i pozostało 2 chorych; w powiecie łowickim wyzdrowiało 2 chorych. W obrębie gubernji piotrkowskiej w ciągu dni 23-go i 24-go września zachorowało osób 23, wyzdrowiało 24, zmarło 13 pozostało chorych 82.

— W celu oszacowania części gruntu wchodzącego w skład posesji nr. 1880 przy ulicy Kościelnej, pod którym ma być przeprowadzony kanał burzowy, magistrat wyznaczył osobną komisję, złożoną z starszego inżyniera miasta, starszego pomocnika jego, zastępców głównego inżyniera kanalizacji i właścicieli posesyj n. 1493b, 1066t i 1582h. Na komisję włożono obowiązek rozpatrzyć plany, oszacować wartość gruntu mającego przejść na własność miasta, jak również ustanowić wysokość wynagrodzenia właścicielowi posesji w razie jeżeli ten ostatni zgodzi się obciążyć swoją posesję serwitutem kanału.

— W sprawie projektowanego utworzenia nowego cechu snycerzy, magistrat przesłał władzy dodatkowo żądane objaśnienia z przychylną opinią co do utworzenia cechu.

— Dyrekcja lombardu miejskiego powzięła projekt, iżby przeznaczone na sprzedaż fanty nieprolongowane wystawiane były w porzedzającym licytację dniu na widok publiczny w oddzielnej szklanej gablocie, nadto aby zastawy, złożone z przedmiotów różnorodnych, sprzedawane były nie w całości, lecz oddzielnymi przedmiotami. Projekt ten ma na celu umożliwienie dokonywania zakupów osobom, pragnącym nabyć licytowane przedmioty nie na spekulację, lecz dla własnego użytku.

— Położona przy ulicy Królewskiej, obok pałacu Kronenbergów posesja, stanowiąca własność okręgu naukowego, w roku przyszłym ma być sprzedaną z licytacji publicznej.

— Testamentem, sporządzonym w marcu r. b., zmarły mieszkaniec tutejszy Jakub Bezgerg zapisał na rzecz miejscowego zarządu gminy izraelskiej kapitał rs. 1,000 z warunkiem, ażeby procenty od tego kapitału obracane były corocznie w dzień śmierci testatora na posag dla ubogiej panny. O zatwierdzenie tego zapisu na drodze legalnej zarząd gminy żydowskiej wystąpił obecnie do magistratu.

— Wczoraj odbyło się w Towarzystwie kredytowym ziemskim publiczne spalenie listów zastawnych i kuponów, wycofanych z obiegu. Przy czynności spalania byli obecni: radcowie komitetu Towarzystwa pp. Boniecki i Mieczysław ks. Woroniecki; radcowie dyrekcji głównej pp. Ludwik Bryndza i Henryk Łuniewski, oraz rada komitetu właścicieli listów zastawnych p. Henryk Barylski.

— Jutro, o godz. 11-jej przed południem, przy ulicy Hortensja nr. 6, odbędzie się poświęcenie nowego lokalu, mieszczącego zakład gimnastyczno-leczniczy p. Pieńkowskiego.

— We wtorek, d. 2-go p. m., o godzinie 8-jej wieczorem w lokalu oddziału warszawskiego Towarzystwa popierania ruskiego handlu i przemysłu odbędzie się posiedzenie członków sekcji I-jej przemysłu technicznego, którego porządek dzienny zapowiada: 1) odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania; 2) wnioski w sprawie wystawy przemysłowej w Niżnym-Nowgorodzie; 3) referat p. Stetkiewicza „O działalności instytutu fizyczno-technicznego w Berli-

nie”; 4) drobne wiadomości z dziedziny przemysłu technicznego i sprawy ze skrzynki zapytań.

— Wczoraj o godz. 10 m. 30 wieczorem wyprawiony został z dworca kolei wiedeńskiej ekstra-pociąg z dyrektorem kolei i naczelnikami służby udającymi się na jesienną rewizję drogi. Powrót ekstra-pociągu spodziewany jest dopiero w przyszły wtorek.

— *Gazeta sądowa* donosi, iż dyrektor departamentu ministerjum sprawiedliwości p. Zawadzki, wkrótce przybędzie do Warszawy, aby przed przyjazdem JE. p. ministra obeznac się z działalnością sądów tutejszych.

— Na zjeździe czerwcowym V-go kongresu wieziennego w Paryżu, wystąpi z referatem między innymi Włodzimierz Spasowicz.

— W dniu wczorajszym powrócił z Petersburga po dłuższej nieobecności prezes warszawskiego sądu okręgowego rz. r. st. Pletz.

Z teatru i muzyki.

* W teatrze *Rozmaitości* dzisiaj po raz pierwszy publiczność znajdzie przed krzesłami lornetki we furałach.

Celem pokrycia wydatku, na ten cel poniesionego, dyrekcja teatrów podniosła ceny biletów.

Lornetki zakupiła dyrekcja w Paryżu na rachunek własny.

* Towarzystwo muzyczne da w środę nadchodzącą pierwszy w tym sezonie wieczór większy, z udziałem panny Krzyżanowskiej, znakomitej pianistki i kompozytorki, o której tryumfach paryskich niedawno wspominaliśmy.

P. Krzyżanowska grać będzie, oprócz ballady As dur Chopina, trzy swoje kompozycje: sonatę D mol (część pierwszą), arję i Valse ballet, to jest te własne dzieła, które zyskały tak gorące słowa uznania ze strony wszystkich krytyków paryskich.

Obok patentowanej przez zagranicę artystki, usłyszymy grę znanego nam Artura Argiewicza, który owocami pracy gorliwej, jakiej się oddawał ostatnio pod kierunkiem słynnego Joachima, pochwalić się pragnie przed swoimi.

Część wokalną programu wykona utalentowana śpiewaczka, panna Wanda Stajewska i p. M. Landau.

* Szkoła śpiewu Lukki, jak wiadomo, dwa razy do roku urządza popisy swoich uczennic i uczniów.

Ostatni odbył się niedawno w Gmunden. Właśnie mamy przed sobą wycinki z pism wiedeńskich, które jednogłośnie podnoszą dwa tej szkoły talenty wybitne — p. Felicję Bąkowską i p. Strzelecką.

Pierwsza odtworzyła partję Róży Friquet w operze „Dzwonek pustelnika”, a krytyka z pochwałami odezwiała się o pięknym głosie, jego skali i o inteligencji artystki.

Również przychylnie powitano też p. S., warszawiankę, która wystąpiła w roli Elzy w scenie bałkowej Lohengrina.

— „Lutnia”, Po ferjach letnich próby w „Lutni” już się rozpoczęły.

W tych dniach rozpoczął próby chór żeński w liczbie około pięćdziesięciu pań.

Cyfra ta wzmószenie jeszcze, sądząc po napływających zapisach.

— Kasa Mianowskiego. Z prośbą o zamieszczenie otrzymujemy, co następuje:

Komitet zarządzający kasą pomocy dla osób pracujących na polu naukowym imienia dra medycyny Józefa Mianowskiego ma zaszczyt podać do wiadomości publicznej, że z funduszu imienia Józefy Sierakowskiej, znajdującego się w rozporządzeniu komitetu, będą udzielone zapomogi bezwrotne dla osób pracujących na polu naukowym.

Pierwszeństwo do otrzymania zapomogi będą mieli ei z kandydatów, którzy pochodzą z rodzin podupadłych lub zubożałych obywateli ziemskich gubernji płockiej, wyznania rzymsko-katolickiego.

Zgłaszający się winni w ciągu trzech miesięcy od daty niniejszego ogłoszenia przedstawić, bądź osobiście, bądź drogą korespondencji: a) akt urodzenia, b) wiarogodne poświadczenie, że pochodzą z rodzin podupadłych lub zubożałych obywateli ziemskich gubernji płockiej i c) że pracują na polu naukowym.

W razie niezgłoszenia się w terminie wyżej określonym wspomnianych kandydatów, lub w razie nie uznania ich kwalifikacji za dostateczną, pomoe przyznana będzie osobom innym, stosownie do uznania zarządu kasy.

Prezes komitetu

Rzeczywisty Radca Stanu Antoni Okolski.

Członek komitetu sekretarz Stanisław Libicki."

== „Dzidzia”.

Tem mianem obdarzamy wszystkie nasze pociechy, bawiące się w ogrodzie Saskim lub goniące motylki w alejach Ujazdowskich...

Pomysłowy redaktor *Muchy*, *Ner-Buch*, skorzystał z tego popularnego słowa i wydał „Dzidzie”, wesoly kalendarzyk dla dzieci na r. 1895-ty.

Jest to istotnie pomysł zupełnie nowy i dobry.

W formie lekkiej, humorystycznej łatwiej jest podać dziecku dobrą naukę, niż w ciężkiej książce.

Przyznać trzeba, że „Dzidzia” *Ner-Bucha*, pełna humoru i dowcipu, ozdobiona lieznymi rysunkami, niezmieć nie uraża uczuć dziecięcych a przeciwnie bawi i uczy.

== Wystawa owoców.

Wczoraj nastąpiło zamknięcie wystawy doboru owoców, trwającej przez cały tydzień w pałacyku Bagatela.

Cel tej skromnej wystawy osiągnięto, gdyż z kilkuset osób, które oglądało piękna kolekcję, wiele zanotowało sobie odmiany, zdadne do hodowli w naszych warunkach klimatycznych.

Cały ten dobór w podwójnych okazach znajduje się obecnie na międzynarodowej wystawie pomologicznej w Petersburgu, gdzie również bawi członek zarządu warszawskiego Towarzystwa ogrodniczego, p. Gustaw Ulrich.

Inni nasi pomolodzy wyjeżdżają do Petersburga na kongres pomologiczny, który się odbędzie w drugiej połowie października.

== Przeniesienie dystansu.

W tych dniach nastąpiło przeniesienie zarządu IV dystansu kolei wiedeńskiej z Sosnowca do Zabkowie, wskutek czego mieści się on obecnie na połowie drogi podległej jego dozorowi.

Biura dystansu pomieszczone w przerobionej odpowiednio starej remizie parowozowej, pośrodku której przeprowadzono długi korytarz z wejściem do każdego z pokojów.

Z wiosną r. p. zarząd kolei przystąpi do budowy domu mieszkalnego dla wszystkich urzędników, gdy obecnie z mieszkania kolejowego korzystają tylko naczelnik dystansu, jego pomocnik i magazynier, reszta zaś mieszka dotąd w Sosnowcu, z kądem codziennie dojeżdża do Zabkowie.

Przeniesienie biur rzezonnych wpłynie niewątpliwie na podniesienie się Zabkowie, odznaczających się zdrowem i pięknem położeniem.

== Nauka gimnastyki.

W swoim czasie donosiliśmy, iż przy wzorowej szkole pracy kobiet p. Korycińskiej otwarto kursy gimnastyki ręcznej na przyrządach i leczniczej.

Naukę prowadzą lekarze-specjaliści.

Obecnie dowiadujemy się, iż nauczycielki i pracownice mogą korzystać z gimnastyki za opłatą wielce uprzyjemną.

Byłoby pożądanem, ażeby z gimnastyki w ogóle korzystała możliwie największa liczba kobiet, pracujących umysłowo lub przeciążonych pracą jednostronnie fizyczną.

== Kradzieże.

Kolonista z pod Piaseczna, Szymon Dłużyk, powracając onegdaj późnym wieczorem z Warszawy, zgodził się podwieźć dwóch przygodnych pasażerów za poczęstunek, który nastąpił w szynku za rogatką mokotowską; Dłużyk, skutkiem wypicia znacznej ilości wódki, stracił przytomność, z czego korzystając złodzieje, zabrali mu około 70 rs. i uprowadzili jednego konia, wartości 60 rs. — Na dworcu kolei terespolskiej po przyjeździe pociągu osobowego, wieczorem, Janowi Krajewskiemu wyciągnięto pugilares, zawierający kilkanaście rubli w banknotach, oraz dwa waksle po 600 rs. każdy. — Helenie Gniazdowskiej, podczas kupowania owoców na galarze, wyciągnięto portmonek z kilkunastu rublami. — Noce wczorajszej pod № 36-ym przy ul. Nowogrodzkiej, w posesji ogrodu pomologicznego przytrzymał nauczynku kradzieży Zygmunta Olszewskiego.

== Z drabiny.

Na Woli 5-letni syn wyrobniaka, Felicjan Misiniak, korzystając z braku dozoru, wszedł po drabinie pod dach, z kądem spadł na stertę cegły.

Rezultat figla był opłakany, młodec bowiem złamał nogę, oraz nadwreżył sobie kręgosłup, wobec czego życie jego znajduje się w niebezpieczeństwie.

== Nieostrożna jazda.

Wprost domu pod № 12-ym przy ul. Nalewki doróżkarz № 725, Antoni Zyka, skutkiem za szybkiej jazdy, przewrócił 9-letniego Rubiną Haftera, którego, ze złamaną nogą, odniesiono do mieszkania rodziców pod № 26-ym przy ul. Nowolipki.

W podwórzu domu pod № 47-ym przy ul. Nalewki wykopał głęboki dół dla urządzenia fontanny.

Furman wozu frachtowego, nie zauważywszy dołu, wjechał na środek podwórza.

Oba konie wpadły w głębię. Jednego natychmiast wydobyto, drugi się udusił.

Na ul. Senatorskiej stangret, Roch Lasocki, pozostawił konie zaprzężone do powozu bez dozoru.

Sposzone konie rozbiegały się w stronę ul. Bielańskiej.

Najechana pani Hirsz z pod № 6-go przy ul. Elektoralnej, boleśnie się podłukła.

Rozbiegane rumaki zatrzymał robotnik, Edward Grecz.

== Kalectwo.

Wczoraj przed wieczorem w fabryce dywanów Ibendera pod № 3-im przy ul. Marszałkowskiej, robotnik, Józef Sobociński, zajęty przy warsztacie z mechanicznymi nożycami, uległ przez własną nieostrożność obcięciu palcy u prawej ręki.

Sobocińskiego, po udzieleniu doraźnej pomocy lekarskiej, odwieziono do mieszkania pod № 12-ym przy ul. Litewskiej.

== Zimna kąpiel.

W dniu wczorajszym pod Łomiankami, z powodu niespokojnego zachowywania się jadących, wyrzuciła się łódź, sterowana przez Leona Ważkowskiego.

Sześcioro mężczyzn i kobiet wpadło w wodę, lecz, natrafwszy na mieliznę, ocalało.

Jeden tylko Piotr Gawłowski, w ogólnym popłochu, złamał rękę.

== Topielecy.

Wczoraj po południu, wprost ul. Tamka, wydobyto z Wisły płynące zwłoki mężczyzny.

Denat mógł liczyć około 25 lat, ubrany w szarą bluzę. Zwłoki już oddawna pozostawały w wodzie, uległy bowiem znacznemu rozkładowi.

W znalezionych przed kilku tygodniami zwłokach kobiety poznano obecnie, na zasadzie szczegółowego rysopisu i ubrania denatki, Zofję Kurmińska, żonę kowala.

Kurmińska utonęła skutkiem wypadnięcia z łódki.

== Zamach samobójczy.

W dniu wczorajszym zamieszkały pod № 86-ym przy ul. Pańskiej Mikołaj Własewski w zamiarze samobójczym poderzwał sobie brzytwą gardło.

Na szczęście brzytwa była dość tępą, a ratunek nadzwyczaj energiczny, więc gwałtowny krwotok zatamowano.

Desperata odwieziono do szpitala św. Ducha.

Własewski, liczący 32 lat, targnął się na życie w przystępie obłądki, gdyż rozstrój umysłowy oddawna już w nim zauważono.

== Pożar.

Wczoraj, około godz. 4-ej po południu, przy ul. Nalewki, w domu pod № 43-im Moszka Taumana, zapaliła się na parterze podłoga i ściana drewniana, przylegająca do komina piekarni, mieszczącej się w suterynie.

Z zawiadomieniem telefonem oddziału nalewkińskiego przybyli topornicy, po wyrznięciu części podłogi, ogień ugasił.

Straty bardzo małe.

+ Echa radomskie.

Korespondent nasz z Radomia pisze pod d. 27-ym września:

„Cieszyliśmy się, że podjęta przez pp. Stanisława Michalskiego i Lucjana Szumańskiego myśl utworzenia w mieście naszym stałej kuchni taniej z ofiar składkowych, przeznaczonych dla uboższej klasy chrześcijańskiej, została przez ogół jednomyślnie przyjęta z uznaniem i że do zbierania na ten cel składek zostali już zaproszeni obywatele, którzy zebrali dość znaczną kwotę, gdy tymczasem dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, że z chwilą ustania epidemji ustala i chęć ogółu do urzeczywistnienia otwarcia tak potrzebnej instytucji.

Przypuszczać chcemy, że obecne milczenie ogólne co do utworzenia tej wielce ważnej instytucji, jest tylko chwilowym wypoczynkiem ludzi, znużonych... filantropją.

Celem zasilenia funduszków na utrzymanie czytelni bezpłatnej, egzystującej od lat kilku w mieście naszym, liezne grono miejscowych zwolenników muzyki krząta się energicznie około urządzenia koncertu.

Program, o ile wiemy, zapowiada między innymi „Uwerturę” pięknej opery Kurpińskiego p. t. „Bojowitry i Wanda”, ułożonej przez kapelmistrza p. Bednarza na 36 rżniętych i dętych instrumentów.

Inżynier górniczy, p. Woysław, z Petersburga zawarł umowę z zarządem kolei iwangrodzkiej na prowadzenie robót około wierceń studni artezyjskiej na stacji Kunów za cenę rs. 4,500.

Studnia, według zapewnień p. Woysława, wydać będzie wodę zdadną do użytku wewnętrznego w ilości 3,000 wiader dziennie.

Przeżytna targniecia się na własne życie był podobno zawód w miłości.”

+ Oszustwo.

Piszą do nas z pow. lipnowskiego: „Skutkiem emigracji ludu wiejskiego z okolic tutejszych do Prus i za morze, zdarzają się tu coraz częściej wypadki wyrażonego oszustwa.

Oto jeden z nich. Do wsi Płomiany, do jednej z włościanek przybył jakiś obcy człowiek z zawiadomieniem, iż powraca z Ameryki, gdzie zaprzyjaźnił się był z jej mężem.

Mąż, umierając, prosił go, by powrócił do kraju, zabrał pieniądze swoje i jego, by ożenił się z jego żoną i zaopiekował czworgiem osieroconych dzieci.

Włościanka początkowo rozpacziała nad utratą męża, lecz później pogodziła się z losem i chętnie przybyłego przyjął jako przysłego męża, tembardziej, że tenże opowiadał, że wkrótce z kolei otrzyma wysłane z Ameryki prezenta i pieniądze.

Wkrótce jednakże powiedział, że na wykup owych przesyłek z kolei potrzeba 50 rs., podczas gdy on nie wziął ze sobą tyle pieniędzy, aby go w drodze nie okradli.

Włościanka pieniądze mu dała i nawet razem z nim pojechała do Dobrzynia, by tam zakupić nową odzież na ślub. W Dobrzyniu nieznajomy znikł z pieniędzmi i już więcej nie powrócił.”

NOTATNIK TERMINOWY

— D. 30-go września, o godz. 10-ej zrana, w zakrytych kościółce św. Anny odbędzie się sesja istniejącego przy tymże kościółce bractwa św. Ładysława z Gielniowa.

— D. 1-go i 2-go października przypadają u izraelitów święta uroczyste Trąbki, a zarazem nowy rok, 5655 według kalendarza hebrajskiego.

— D. 1-go października, o godz. 2-ej po południu, w drugim wydziale sądu handlowego warszawskiego, odbędzie się zebranie wierzycieli masy upadłości Lejbusia Rubinsztajna.

NEKROLOGJA.

S. P.

KAROLINA WANNER-SCHNECKENBURGER,
NAUCZYCIELKA,

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 26 września 1894 r., przeżywszy lat 36. Wyprowadzenie zwłok z kaplicy ewangelicko-augsburskiej nastąpi w dniu 29-ym b. m., to jest w sobotę, o godzinie 4 i pół po południu, na cmentarz tegoż wyznania, na który to smutny obrządek zaprasza się przyjaciół i znajomych.

Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —4451

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

Londyn 28-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — Wobec przewagi japońskiej na morzu, właściciele chińskich okrętów handlowych oddają je pod opiekę obcych flag. Chińskie władze morskie zapowiadają naprawę okrętów uszkodzonych w bitwie z d. 17-go b. m. w ciągu dwóch miesięcy.

WYPADEK NA KOLEI.

Wym 28-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — Skutkiem zetknięcia się pociągu pośpiesznego między Rochetta a Malé z maszyną stacyjną dwa wagony pociągu uległy roztrzaskaniu, jeden podróżny zginął, kilka osób rannych.

IRREDENTA RUMUŃSKA.

Bukareszt 28-go września. (Tel. pryw. Kur. War.) — Polieja rozpedziła manifestację irredentystów rumuńskich, wymierzoną przeciw Austrii.

PROCES CEBINACZA.

Belgrad 28-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — Trybunał kasacyjny zatwierdził przeprowadzenie procesu przeciw Michałowi Cebinaczowi i jego towarzyszom, oskarżonym o zdradę stanu.

Berlin 28-go września. (Tel. pryw. K. W.) — Bismarkowskie *Hamburger Nachrichten* podżegają ministerjum pruskie, aby nie czekało na powrót kanclerza Capriviego z uchwaleniem środków przeciw anarchom, jakie uważa za zgodne z dobrem Prus.

Londyn 28-go września. (Tel. pryw. K. W.) — Prezes ministrów lord Rosebery oświadczył, że obecna sytuacja polityczna nosi wprawdzie charakter apatyczny, nie można wszakże ztąd wnioskować, że przyszłość nie przyniesie nic uwagi godnego.

Madryt 28-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — W Madzde strejkuje 6,000 robotników.

Ateny 28-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — Arcyksiążę Franciszek Salwator i arcyksiężna Marja Walerja przybyli do Korfu.

Wiadomości zagraniczne.

Wiedeń, 26-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
(Kongres. — Sezon parlamentarny. — Ecclesiae militantis.)

Z przedmiotów, które dla ogółu publiczności są przy-
stępne, a zarazem ogół wielce zajmować muszą, poruszono
w dalszym ciągu na kongresie przyrodników i lekarzy na-
stępujące: inżynier Schulz-Strassnitzki jako nowy środek
przeciw plądze dymu węglowego zaleca ustawianie stosu-
wannie obmyślanych naczyń z wodą w piecu. Para wodna
czyni dym ciężkim, a przez to spycha go na dół do ognia,
gdzie się spala. Środek ten użyty w piecach Towarzystwa
muzycznego daje z górą 20% oszczędności węgla.

Dr. Forel i Alsheimer wykazali, że alkoholizm jest po-
wodem chorób mózgowych i innych, a pod alkoholizmem
nie należy rozumieć tylko upijania się, ale w ogóle przy-
zwyczajenie się do używania trunków.

Dr. panna Leonowa z Rosji, mająca posadę przy klinice
nerwowej w Zurichu, wykladała o warunkach żywotności
noworodków bez mózgu.

W ustach budują teraz, jak to okazał dr. Robiczek, mo-
sty ze złota. Jako fundament służą szczęty zębów, a na
nim budują szczyki, mające zęby złote, powleczone białą
emalją.

Profesor Lorenz okazał całą rotę — 30 dzieci (29 dzie-
wcząt), u których dokonał bezbolesnej operacji przyrodzo-
nych skrzywień łopatek.

Dr. Glück wykladał o żydach bośniackich; są to t. zw.
spaniole. „Niema żydów — mówił prelegent — którzyby
nie byli pierwotnie semitami, w równej atoli mierze nie-
ma i czystych semitów. Wszyscy żydzi na całym świecie są
mieszancami, wśród których więcej jest pierwiastków nie-
semickich, niż semickich.”

Uchwalono: obowiązkowe zaprowadzenie pisma piono-
wego (Keilschrift) w szkołach jest koniecznością higieny
grzbietu pancerzowego i oczu.

Prof. Boltzmann w wykładzie o powietrznej żegludze
przedstawił wszelkie systemy i próby, i doszedł do wnio-
sku: rozwiązanie problemu żeglugi powietrznej lub lotu
jest nie tylko możliwe, ale w krótkim już czasie się po-
wiedzie. Rękodzielniczy będą aparaty lotu i stery balo-
nów sporządzać, gdyż najtrudniejsze zadania, gdy wynalazek
raz dokonany, okazują się potem najprostszymi.
Z geniuszem stoi przyroda w wiecznym przemyśle.
Co on zapowiada, ona tego dotrzymuje. Oprócz przewagi
badania, pracy, natchnienia, potrzeba tylko jednego — co
i dla Kolumba było najtrudniejszym do osiągnięcia — pie-
niędzy. Podczas wykładu demonstrowano na modelach
różnych lotowych przyrządów.

Prof. Forel z Zurichu w wykładzie „Mózg i dusza” roz-
winiął zapatrywania monistyczne, jedność i nierozłącz-
ność natury i duszy, dążność pogodzenia nauki i religii,
mających wspólne ujęcie, którym jest Bóg, niewyobrażal-
ny, nieujęty, będący świadomością wszechświata. Forel
występuje zarówno przeciw jednostronnej, zachwałej, ma-
terjalistycznej ciśniecie pojęć i doktryn, jak i przeciw
przeżytym antropomorficznym dogmatom różnych religij.

Zbliża się pełny sezon parlamentarny; tymczasem po-
ruszają tutaj umysły echa obrad delegacji i komisji izby
panów z Pesztu, a nadto obradują już tutaj dwie stałe
komisje parlamentarne: dla nowej procedury cywilnej i
dla reformy podatków. Komisje prace pokonczą — ale to
niestety nie rozstrzyga o ich losie.

Do komisji wojskowej delegacji węgierskiej powołano,
jako zastępcę, biskupa Schustera. Koledzy zatem powi-
tali go, jako przedstawiciela ecclesiae militantis. Bi-
skup odrzekł: Mam do tego prawo, gdyż jestem, według
ustaw, dowódcą własnej banderki, jestem jako pan na
zamku kapitanem gwardji, a wreszcie, skoro w komisji
okazały się dziury, trzeba je połatać — a do tego już z na-
zwiska mojego jestem powołany.

*

Berlin, 27-go września.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)
(„Profesor” rulety. — Kolej elektryczna.)

Wreszcie dokonano przeprowadzki biblioteki parla-
mentu do gmachu nowego parlamentu. Zajęła ona cza-
su całe dwa tygodnie i wymagała 150 fur ładownych.

„Profesor” gry na rulecie, niejaki Gerhard Derschau,
mieszkający przy Halleschestrassa pod nr. 16-ym roz-
syłał przez czas jakiś cyrkularze do oficerów z uwia-
domieniem, że wynalazł sposób niezawodny wygrania na
rulecie 500,000 fr. przy stawce 20,000. „Profesor”
oświadczył się z gotowością wyjawienia sekretu za wy-
nagrodzenie w wysokości czwartej części czystego zysku.
Policja, której o cyrkularzach „profesora” dano znać,
kazała go zaarrestować jako podejrzanego, o oszustwo
lecz dla braku dowodów winy, zniewolona była znowu
wypuścić go na wolność. „Profesor” po takim doświad-

czeniu już opuścił bruk berliński i udał się do miasta
rodzinnego Budapesztu.

Tutejszemu magistratowi nowy projekt kolei elektry-
cznej podziemnej przedstawił architekt Grauel; projekt
o tyle różni się od projektów dotychczasowych, że za-
leca użycie torów falistych. K.

*

Paryż, 26-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
(Férier krytykiem. — Temat do operety.)

Wiedziانو powszechnie, że prezydent Casimir-Périer
jest człowiekiem bardzo światowym i amatorem czynnym
wszelkich sportów, jako to: fechtunku, wiosłowania, kon-
nej jazdy; nawet jazdy na bcyklu uczył się zaczął na
krótko przed powołaniem na najwyższy urząd rzeczy-
spolitej. Dziś okazuje się, że jest w przeszłości prezy-
denta mała stronica zapelniona... krytyką artystyczną.
W r. 1868 ukazała się broszura z sążnistym tytułem:
„Un Chercheur au Salon de 1868, Peinture. — Les Incon-
nus, les trop peu connus, les méconnus, les nouveaux
et les jeunes” — par Paul-Pierre. (Prezydent, jak wiado-
mo, ma trzy imiona. Jan Paweł Piotr). W rok potem
wyszło drugie dzieło p. t. „Propos d'art à l'occasion du
Salon de 1869”; była ona już podpisana śmieje! (wido-
cznie pierwszą dobrze przyjęto); Paul Casimir-Périer;
znajdowała się też na niej wzmianka, że pierwsza książ-
eczka jest tego samego autora. Co myśli obecnie prezy-
dent o tych próbach, które go mogły zaprowadzić — no,
w najlepszym razie na fotel redakcyjny jakiegos „Semi-
ne d'Art?”

Katul Mendés ogłasza dzisiaj, że jeśli dotąd nie wystę-
pował sądownie przeciw Leoncavallovi, to jedynie dla-
tego, że „Pajace” jeszcze nie były grane po francusku; ale
wobec nadchodzącego przedstawienia w Brukselli, zwracał
się z propozycjami ugody do autora i wydawcy Son-
zogna, żądając, aby na afiszach i okładkach dodano: „wed-
ług „Zony Tabarin’a” K. Mendés’a”. Spotkawszy się
z odmową, stanowczo sprawę sądową o plagiat wytacza.

Jeszcze jedna wieść ze świata sztuki... choreograficznej,
ale zawsze sztuki: Loie Fuller, sławna danseuse-serpen-
tine z Folies-Bergère, wychodzi za mąż za bogatego sena-
tora amerykańskiego, p. Cantora.

Powiadają, że Zola na „wiadomościach bieżących” bu-
duje swoje powieści; z następnego *fruit-divers*, który jest
najzupełniejszą prawdą, można zrobić z pewnością kolo-
salną farsę: W więzieniu w Clairvaux za różne sprawy
siedzi dwóch ptaszków; udało im się zwąchać ze sobą, ob-
myślili na czas wolności swoje sztuczki. Jeden z nich
wychodzi wcześniej, jedzie, jak w dym, do Paryża i zja-
wia się u restauratora przy rue Vivienne, niejakiego Fau-
cherona. „Jestem — powiada — pan de Houdetot de Bois-
Grison, oto moja karta i podaje bilet z wspaniałym her-
bem; byłem bogaty, ale wszystko prawie przehulał, cze-
kam na dziedzictwo, a tymczasem zarabiam kilka groszy,
przepisując i tłumacząc. Oto pergamin, dowodzący, że
był sekretarzem prywatnym księcia Monaco, dopóki się
tam nie zrujnował. Pragnę być pańskim stołownikiem.”
Restaurator się zgadza i bogacz w przeszłości i przysz-
łości przychodzi codziennie regularnie na śniadanie i obiad,
płaci jaknajregularniej, a zachowaniem się swoim spo-
kojnym, godnym, nie narzucającym, zyskuje sympatję i
zaufanie wszystkich. Dopiero po paru miesiącach zwi-
staje Faucheronowi wesola nowina: spadek, 450,000 fr.
Tylko dla zapłatwienia formalności notarialnych potrzeba
2,000 fr., których niema; trzeba pojechać do Troyes i
rejent sumę wypłaci. Restaurator daje; ale czy z obawy,
czy z życzliwości, radzi Houdetotowi zabrać z sobą w dro-
gę jednego ze stałych gości, Griffela, aby go w powrocie
od kradzieży pilnował. Ten się, naturalnie, zgadza; gdy
wyjechali za Paryż, de Houdetot itd. powiada do towa-
rzysza: „Nie zdradź mię pan! Nie jedziemy do Troyes,
lecz do Clairvaux. Nie spadek otrzymuję, lecz mój
dawny przyjaciel, który mię był okradł na 450,000 fr.,
wychodzi dziś z więzienia i ma mi sumę zwrócić. Chcia-
łem oszczędzić hańby!”

I surowy stróż — co powiecie — wierzy!

Przyjeżdżają, idą przed więzienie. Rzeczywiście, wy-
chodzi jegomość i na zapytanie oświadcza, że pieniądze,
naturalnie, zwróci, że są one w dobrym schowaniu w Pa-
ryżu. Griffel telegrafuje do Faucherona: „Pieniądze są;
przygotujcie bankiet.” Za powrotem, de Houdetot itd. i
jego przyjaciel, hr. Renard de la Michodiére, zastają ucztę
z winem wyborczym, z całą rodziną restauratora w kom-
pletcie. Przed odejściem:

— Przygotuj pan rachunek na jutro za cały czas;
uregulujemy.

Na drugi dzień gości niema, ani na trzeci i dalsze.
Faucheron w strachu; nie chce zawiadomić policji, szu-
kają z Griffalem na własną rękę. Wreszcie Griffel łapie
wspólników, którzy już wszystko puścili, w jakiejś
marnej knajpie. Ci nie tracą miny. „Odrożone nie
stracone” — powiada Houdetot restauratorowi; pieniądze
jeszcze nie mam, ale mieć będę. I Faucheron jeszcze
wierzy, policji nie wzywa, a tylko, aby mu nie uciekli,
prowadzi ptaszków do hotelu, gdzie mają spać pod jego
okiem. To już szczyt komizmu: Griffel zaopatruje się
w garść pieprzu, aby w razie ucieczki zasypać im oczy!

Podczas wędrowki z knajpy do hotelu mówiono je-
dnak dość głośno o Clairvaux, pieniądzech, spadku etc.

Usłyszał to jakiś agent, zawiadomił policję i nad ranem
całą kompanję zabrano. Dopiero wtedy Faucheron i
Griffal przestali być naiwnymi, a utytułowanych zam-
knięto do kozy. Ta kategoria nazywa się technicznie:
la haute pègre.

Dwaj delegowani z Rosji do zbadania różnych urzą-
dzeń straży ogniowej za granicą przybyli wczoraj zra-
na tu z Lugdunu, a wieczorem odjechali do Genewy.
W ciągu dnia zwiedzili główne koszary straży ogni-
wej, gdzie w ich obecności naczelnik Perrin kazał wy-
konać mnóstwo ćwiczeń. K.

*

Rzym, 24-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
(Sprawa Penelopy Menghini.)

Ciekawy proces kryminalny, który zajmował publicz-
ność całych Włoch, zakończył się przed dwoma dniami
w sposób niespodziewany. Sąd przysięgłych uznał Ma-
rjusza Carnevalęgo i Penelopę Menghini za sprawców
wcale jeszcze niedowiedzonej zbrodni otrucia angielskiego
inżyniera Jonesa (który, zdaniem różnych fachowych osób,
umarł wskutek malarji rzymskiej) i skazał na 15 lat i
kilka miesięcy ciężkiego więzienia i na karę pieniężną
5,000 lir nie tylko pierwszego, lecz i drugą, której uwol-
nienia od tak straszego zarzutu dla braku dowodów i dla
moralnego nieprawdopodobieństwa winy, ogólnie się spo-
dziewano.

Jakoż pomimo początkowej pięknej i przekonującej
obrony Penelopy przez adwokata Cezara Sterbiniego, sy-
nowca ministra rzeczypospolitej rzymskiej z r. 1848-go,
a potem powtórnej, rzeczywiście znakomitej, wygłoszonej
przez młodego adwokata, Cezara Bragaglia, która wszy-
stkich nieuprzedzonych słuchaczy wzruszyła, uparci przy-
sięgli, mierzący wszystko jednakową miarą, ogłosili oboje
oskarżonych za winnych otrucia Jonesa, ale *bez namysłu*
(?) i z uwzględnieniem łagodzących okoliczności; przeto
zamiast 30 lat ciężkiego więzienia ograniczyli karę oboj-
ga do połowy.

Wyrok taki wydał się wszystkim nie tylko niespodzia-
nym, lecz i dziwnym. Na pierwsze bowiem pytanie
do sądu zwrócone: „Czy jesteście przekonani, że inżynier
Jones padł ofiarą podanej mu trucizny?” Siedmiu przy-
sięgłych na dwunastu odpowiedziało twierdząco, a pięciu
przecząco. Na drugie zaś pytanie: „Czy jesteście prze-
konani, że Penelopa Menghini otruła go?” Dziewięciu
z tych samych dwunastu przysięgłych odpowiedziało: *tak*,
a trzech tylko odparło: *nie*.

Dwaj zatem przysięgli wykluczyli najzupełniej otrucie,
ale Penelopę uznali za truciicielkę i za nową Lukrecję
Borgia, winną zbrodni, której sami zaprzeczali.

Przysięgli, przed ostatecznym wyrzeczeniem swojego
zdania, siedzieli zamknięci w izbie narad przez cztery go-
dziny, od 9-ej wieczorem do 1-ej po północy, a dopiero o
3-ej zrana zjawili się w sali sądowej, gdzie tłum czekał i
i wyrok głośno odczytany został wśród ogólnego obu-
rzenia.

Penelopa, czując się niewinną co do zbrodni otrucia
Jonesa, była tak pewną niewinności swego przez sąd, że
rozdarta już była dwom kobietom razem z nią uwięzionym
swoją garderobę więzienną i nie kazała nawet zmieniać
tego wieczoru bielizny swego łóżka, bo mniemała, że po
wyroku sądowym nie przenocuje już w więzieniu. Kiedy
więc zawołano ją dla wygłoszenia wyroku, wyszła pełna
otuchy i ufności z izby, gdzie oskarżeni czekali, i wszedł-
szy do sali posiedzeń, napełnionej tłumem, poczęła zapy-
tywać niespokojnym wzrokiem obrońcy swojego, adwokata
Bragaglia, o los, jaki ją czekał; ale kiedy ze smutnego
wrażenia jego twarzy i z grobowego milczenia przytom-
nych zrozumiwała, że postanowienie przysięgłych było jej
przeciwem, zbladła i padła bezwładnie na ławkę. Słu-
chała potem nieprzytomnie czytania rezolucji sądowej, a
kiedy usłyszała, że jest skazana na 15-letnie więzienie,
rozchorowała się na dobre. Kobiety, należące do straży
więziennej, musiały ją podierać, odprowadzając do wię-
zienia, bo sama postępować nie miała siły. Wróciwszy
do ciemnicy zbladła na nowo, a potem przez noc całą wo-
łać nie przestawała rozpaczliwie: „Jestem niewinna!”
Stan jej zdrowia jest dzisiaj bardzo niepokojący.

Wyrok przysięgłych sprawił we Frosinone i w całych
Włoszech, gdzie telegraficznie rozpowszechniony został,
jaknajniekorzystniejsze wrażenie. Penelopa zaś oświad-
czyła, że ucieka się do kasacji. Adwokat Bragaglia przy-
gotowuje więc już bardzo szczegółowy memoriał, żądający
unieważnienia wyroku sądu przysięgłych. D.

Wiadomości handlowe.

Telegramy.

Petersburg 28-go września. (Telegram Agencji półn.) —
Notowanie giełdy pieniężnej. Przekazy na Londyn (kurs
za 3 miesiące) za 10.— funtów sterl. 92.85 płacono, —
nie not., — nie not. Przekazy na Berlin (kurs za 3
miesiące) za 100 marek 45.52½ płacono, — nie notowane,
— nie not. Przekazy na Paryż (kursy za 3 miesiące) za
100 franków 36.82½ w posz., — nie not., — nie no-
towane. Usposobienie giełdy dla walut spokojne. Półimperja

